

Anarcho-Biblioteka
Dobry pieróg to wywrotowy pieróg

Zdecentralizowana Produkcja Jako Rewolucyjna Taktyka

Technologia w XXI wieku

Graver

Graver
Zdecentralizowana Produkcja Jako Rewolucyjna Taktyka
Technologia w XXI wieku
28.12.2023

pl.anarchistlibraries.net

28.12.2023

Spis treści

Czym jest zdecentralizowana produkcja?	3
Teoria	3
Niezależność od kapitalizmu	4
Food not bombs zawsze i wszędzie	4
Jak wyprodukować...	5
Zdecentralizowana Produkcja... jak zacząć?	5

Czym jest zdecentralizowana produkcja?

Zdecentralizowana produkcja to koncept użycia metod do-it-yourself (zrób-to-samx) w celu stworzenia bezpośredniej opozycji do kapitalizmu. W odpowiedzi na produkcję opartą na wyzysku i przemocy, proponuje stworzenie alternatywy, która w swojej formie będzie przypominać to jak chcemy organizować się w przyszłości. Zamiast wielkich fabryk i całego masowego przemysłu, twórzmy społeczne warsztaty i lokalne ekonomie działające na naszych zasadach, przykładowo kulturze daru, decentralnym planie lub mutualistycznym rynku. Jednak nie mówię o czekaniu na bliżej nieokreślony czas rewolucji, w tym tekście wykazuję, że produkcję można zacząć już teraz w ramach przygotowywania i budowania rewolucji.

Teoria

W XVII i XIX wieku nowo powstałe środki produkcji miały cechy centralizujące. Oznacza to, że same narzędzia potrzebne do rozpoczęcia wytwarzania stały się fizycznie trudniejsze w zdobyciu, czego efektem była centralizacja kontroli nad nimi. Ważne jest żeby zaznaczyć, że to jak bardzo centralizująca jest jakaś technologia zależy od jej cech fizycznych, a nie sytuacji społecznej. Przykładowo duży reaktor jądrowy ma cechy centralizujące ponieważ koszt jego utrzymania jest ogromny, natomiast zmniejszenie kosztu internetu jest siłą decentralizującą ponieważ umożliwia zwiększenie dostępu do niego. To jednak od systemu socjo-ekonomicznego zależy w jakiej formie będzie zaadaptowana technologia i jak wpłynie na społeczeństwo.

W XIX i XX wieku maszyn nie dało się zbudować w domu i rozpocząć niezależną produkcję. W rezultacie rewolucje ruchów anarchistycznych musiały polegać na kolektywizacji istniejących środków produkcji, co można było zauważyć w rewolucyjnej Katalonii i Wolnych Terenach Ukrainy. Jedną z zasadniczych wad tego podejścia jest trudność z samym przejściem fabryk i upraw - wymaga to zasobów i możliwości zbrojnych, których ruch anarchistyczny w większości świata nie posiada. Innym problemem jest to, że środki produkcji są centralizujące niezależnie od systemu. Jeden ogromny budynek, który zasila całe miasto dalej nie będzie podatny na decentralizację i prędzej czy później może być obiektem ataku.

Od powstania internetu, nowe technologie zaczynają mieć potencjał decentralizujący. Drukarki 3D oferują relatywnie tani i łatwy dostęp do pro-

dukcji. Farmy hydroponiczne ułatwiają wytwarzanie żywności. Drony, które można projektować w garażu, dają dostęp do nowoczesnych taktyk bojowych. Urządzenia internetu rzeczy (Internet of things - IoT) pozwalają na tanią i prostą budowę projektów elektronicznych i umożliwiają zdecentralizowaną automatyzację. Panele słoneczne i małe reaktory jądrowe dają dostęp do energii bez połączenia z globalnym systemem węgla i gazu. Wszystko daje nam możliwość decentralizacji. Według mnie, należy wykorzystać tę szansę.

Niezależność od kapitalizmu

W praktyce decentralizacja pozwala społecznościom przejąć kontrolę nad produkcją i daje nam niezależność od kapitalizmu. Ma to swoje znaczące zalety, jedną z nich jest strategiczna przewaga. Rozproszony system koordynacji jest odporny na sabotaż i zakłócenia. Pozwala nam działać bezpośrednio i przeciwstawiać się kapitalizmowi.

Inną zaletą jest możliwość działania pod akt rewolucyjny. W państwach bardziej autorytarnych, tworzyć można drony czy broń (jedną z opcji jest druk 3D. patrz. FGC-9). W krajach w których nie jest to konieczne, niezależność może umożliwić skuteczne bojkoty nie tylko poszczególnych firm ale całego systemu. Zmniejszając koszty i rozpraszając środki produkcji można skutecznie tworzyć sieci wzajemnej pomocy odłączone od systemu. Takie sieci bezpośrednio uderzają w zyski, jednocześnie są one odporne na kryzysy które kapitalizm przynosi raz na kilkanaście lat.

Food not bombs zawsze i wszędzie

W dyskusjach na temat anarchizmu często słychać głosy "to nie może działać", "ale jak tak bez państwa?", "to sprzeczne z ludzką naturą". Budując alternatywę, można pokazać jak działa organizacja horyzontalna i jak można alokować zasoby w innych modelach gospodarczych. Może to być bezpośredni sposób propagandy i edukacji. Dodatkowo osoby potencjalnie zainteresowane mają okazję zobaczyć za czym postulujemy i jak działamy przy czymś co jest nieuniknione - produkcji. **Food not bombs zawsze i wszędzie.** Z zapewnionymi podstawowymi potrzebami w sposób niezależny od kapitału, nadwyżki pozwalają na rozwijanie istniejących działań, takich jak food not bombs.

Jak wyprodukować...

Warto opisać jak poszczególne części potrzebne dla nas mogą być produkowane w zdecentralizowany sposób.

Jedzenie może być robione w społecznych ogrodach, jednak ma to znaczącą wadę - w większości świata klimat nie pozwala na taką produkcję przez cały rok. Możliwe natomiast jest wykorzystanie farm hydroponicznych, farm, które wykorzystują wodne roztwory soli mineralnych aby pożywiać zapewniać roślinom składniki. Umożliwia to produkcję roślinną w sztucznych warunkach domowych.

Energię można zdobywać za pomocą paneli słonecznych. Warto eksplorować tworzenie własnych paneli i komórek słonecznych. Ciekawym pomysłem są też małe reaktory atomowe.

Przedmioty codziennego użytku można drukować za pomocą drukarek 3D lub tworzyć w społecznych warsztatach.

Dużym problemem jest to, że większość rzeczy które wykorzystujemy nie są odnawialne. Stawia to duże wyzwanie przed samym pomysłem decentralizacji, jak i wytrzymałością naszej produkcji.

Zdecentralizowana Produkcja... jak zacząć?

Zasadniczym problemem są trudności w rozpoczęciu zdecentralizowanej produkcji, czyli, gdzie i jak ją rozpocząć? Postuluje rozdzielenie działalności w tym kierunku na dwa fronty. Jeden skupiający się na projektowaniu i wypuszczaniu w świat prototypów, projektów i instrukcji jak można wytwarzać istotne przedmioty. Drugi skupiający się na faktycznym tworzeniu. Tutaj zaczyna się problem ze skalą i kapitałem startowym. Grupy mogą startować z drobnymi działaniami komercyjnymi aby móc nabrać skali i kontynuować produkcję. Kluczowe jest rozwiązywanie faktycznych problemów swojej społeczności w sposób zmniejszający koszty i umożliwiający decentralizację.